

Rahmetli hazreti Maulvi Noorud-din

(1841-1914)

Halifatul Mesih I

Parvi nasljednik Obećanog Mesije

(Mubarak Ali)

Sa dubokim žaljenjem javljamo o smrti njegove visosti hazreti Moulvi Noor-ud-din Sahiba, prvog nasljednika Obećanog Mesija. On je imao oko sedamdeset četiri godine i bio je vezan za krevet nekoliko godina. Napustio je ovaj svijet dok je obavljao podne namaz u petak, 13. marta oko 2:00 sata poslije podne. Bio vođa Ahmadija zajednice i njegovom smrću su njegovi sljedbenici izgubili ne samo svog duhovnog vođu nego je svijet izgubio jednog od najvećih pobožnih ljudi doba. Ovaj gubitak su oplakivali ne samo njegovi sljedbenici i istovjernici nego i siki, arjasi, hindusi i drugi. Brojni siki i hindusi su slijedili njegovu mrtvo tijelo do mezara. Bio je dobro poznat širom zemlje ne samo po izvanrednoj pobožnosti, nego po dubini i širini svoje učenosti, različitog iskustva i stručnosti kao veliki liječnik. On je zaista bio kombinacija svetog čovjeka, učenjaka i dobrotvora. Samo nekoliko ovakvih ličnosti se pojavi stoljećima.

U njemu se nalazila ta širina učenosti i ta različitost iskustva, to duboko znanje o ljudskoj prirodi, praktično čulo, neovisnost duha, ta jednostavnost srca i iznad svega neograničena ljubav prema Bogu i Njegovim stvorenjima, koju nećete naći ni u jednom živom čovjeku na cijelom svijetu.

Moulvi Noor-ud-din je bio rođen u Beri, u Shahpur oblasti u Pundžabu, 1258. godine po Hidžeri ili 1841. godine A.D.. On je bio direktni potomak hazreti Omera, drugog nasljednika Poslanika s.a.v.s. Dok je još bio dijete učio je Časni Kur'an od svoje majke. Ovdje je poprimio tu ljubav prema časnoj Knjizi koja je kasnije za njega postala strast. Onda je kod kuće učio arapski i perzijski pod nadzorom nekoliko učitelja koji su srećom znali umijeće učenja i nisu osakatili njegov um jednostavnim učenjem napamet kao što je bio običaj sa učiteljima tog vremena. Njegove sposobnosti su na taj način bile dobro razvijene do mladenačkog doba kad je krenuo na Pedagošku školu u Rawal Pindiju. Tu je dobio prvorazrednu svjedodžbu na završnim ispitima i bio određen za direktora Pind Dadan Khan srednje narodne škole. Dok je bio tamo, jedanput je inspektor došao da posjeti školu. Nije mogao naći nikakve pogreške u njegovom radu. Ali, Noor-ud-din nije znao za ulizivanje na koje su službenici inspekcije općenito navikli i voljeli. Njegov otvoren način govora naljutio je službenika. On je vrlo ozbiljno primijetio: 'Ti si izgleda ponosan na svoju prvorazrednu svjedodžbu.' Moulvi sahib je uzeo svjedodžbu, poderao je i rekao: 'Ovo nije moj Bog. Ja ni najmanje ne hajem za svjedodžbu ove službe.'

Onda je napustio ovu dužnost i otišao za Lahor gdje je proučavao perzijski i junani (grčki) sistem medicine. Da bi završio studij medicine otišao je u Lucknow i tri godine ostao na raspolaganju Hakim Ali Hosainu, proslavljenom liječniku tog vremena. On je tamo također proučavao hadis, fikh, matematiku, juklid (Euclid) i algebru sa nekoliko drugih učitelja i postao dobro upućen u sve ove grane nauke.

Upravo kad je mislio da napusti Lucknow, nawab Rampora je pozvao Hakim Ali Huseina koji je sa sobom poveo Moulvi Noor-ud-dina. On je tamo studirao neko vrijeme i onda otišao za Bhopal da studira islamsku teologiju. Onda je otišao na hodočašće u Meku, posjetio je Medinu i proputovao Arabiju radi sticanja znanja.

Po svom povratku u Indiju otvorio je dispanzer u Beri, svom rodnom mjestu, i pokazao se kao vrlo uspješan liječnik, ali je više brinuo za religiju nego za bilo šta drugo, i njegov um nije bio sputan mišljenjima učenih pobožnih ljudi prošlosti po pitanjima vjere i religijske prakse tako da su hodže škole o vjerskim načelima postali njegovi gorki neprijatelji. On je započeo vjersku borbu koja se nastavila do njegovih zadnjih dana. Svuda je poražavao protivnike svojim učenim i snažnim argumentima. Za nekoliko godina njegovog boravka u Beri službenik Kašmir Radže, koji je pripadao Beri, razbolio se, i došao je kući; tu ga je liječio Hakim Noor-ud-din. On je bio tako zadovoljan Hakimovim načinom liječenja da ga je, kad je otišao natrag za Kašmir, preporučio Maharadži koji ga je odredio za svog porodičnog liječnika. Moulvi Noor-ud-dinova učenost, pobožnost i uzoran karakter pridobili su poštovanje i divljenje Maharadže kao i članova njegovog dvora. Njegova vrata su uvijek bila otvorena za strance, studente i siromašne. Njegov vlastiti uzor življenja bio je koliko je moguće najjednostavniji. On nije imao posebno odijelo za dvor i čak u posebnim prilikama nije oblačio svečano odijelo. Njegova hrana je bila toliko jednostavna kao posve običnog čovjeka. On bi svaki dan jeo sa svojim siromašnim gostima. Ali je bio veliki zaljubljenik knjiga, za koje je trošio novac kao vodu.

Kad je stari Maharadža iz Kašmira umro on je otišao natrag u Beru i tamo se ponovo smjestio i započeo krasnu zgradu za svoje stanovanje.

Sada dolazi prekretnica u njegovom životu. Dok je bio na kašmirskom dvoru čuo je o hazreti Mirzi Ghulam Ahmad Sahibu i odmah krenuo za Kadian da ga vidi. On je bio veliki štovalac Mirze Sahiba zbog njegove velike pobožnosti i vatrene ljubavi za religiju islam. Moulvi Noor-ud-din je znao da je Mirza Sahib često bio blagoslovljen objavama od Boga i da jednostavan i nerazmetljiv čovjek kao on ne može biti licemjer. Tako kad je Mirza Sahib dao neke naredbe koje su mu bile objavljene od Boga, Moulvi Noor-ud-din je bio prvi čovjek da ga prihvati i od tog dana on je bio tijesno povezan s pokretom započetim od Mirze Sahiba i pisao mu je da je bio spreman da žrtvuje svoj život i imetak.

Kasnije se preselio u Kadian i obojica su, i učitelj i učenik imali tako duboku ljubav jedan za drugog da više nisu mogli misliti o razdvajanju. On je od tada svu svoju moćnu energiju posvetio služanju islama: pisanjem, govorima, razgovorima, podučavanjem Kur'ana i molitvama. Kao i njegov veliki učitelj on se potpuno pokorio Bogu i šta god je radio radio je radi Njega. Vjerovao je da je Kur'an sama Božija Riječ - koja na sveobuhvatan način sadržava najuzvišenija učenja od svih objavljenih knjiga svijeta - i dovoljnim za najviši razvoj čovjeka, pojedinačno i društveno, moralno i duhovno, tako da njegova ljubav prema svetoj knjizi nije znala za granice. On nikada nije bio umoran od učenja Kur'ana. Govorio bi da je to njegova hrana, temelj na kojem je živio. Čak na svojoj samrtničkoj postelji kad je jedva mogao pokrenuti svoje ruke i stope osjećao je novi život kad bi čuo Kur'an. On je živio u atmosferi Kur'ana i stvorio ljubav prema njemu u muškarcima i ženama, starim i mladim, učenim i neučenim. Cijela Ahmadija zajednica je ispunjena duhom Kur'ana. Čak radnici Kadiana mogu objasniti Kur'an na način koji iznudi divljenje od arapskog učenjaka izvan ovog malog sela. On, međutim, nije samo podučavao Kur'an nego je sam prakticirao njegova učenja i naređivao drugima da tako čine. 'Jednostavno učenje nije od koristi', govorio je, 'praksa je neophodna stvar.'

Njegova ljubav prema Bogu je našla izraza ne samo kroz njegovu ljubav prema Kur'anu nego kroz sve naredbe islama. On je bio stalan u namazu ili obaveznim namazima i spominjao je Boga u svakom dahu. Imao je krajnje savršeno ubjeđenje u djelotvornost molitve. Oni koji su bili oko njega vrlo dobro znaju kako su njegove molitve bile začuđujuće primljene od Allaha

dž.š.. Primio je stotine molbi za dove od svojih sljedbenika i drugih, i nikada nije bio umoran od podnošenja dova Milostivom Allahu radi drugih. Njegov um je bio otvoren kao sama priroda. On je vidio izraz Božije volje ne samo kroz Njegovu objavljenu knjigu nego kroz prirodu i historiju naroda. Zato je proučavao historiju raznih naroda. On je također proučavao modernu evropsku nauku i filozofiju kroz prevode na arapski jezik. Njegova biblioteka je bila predivna zbirka rijetkih knjiga o religiji i historiji. On nije mario za knjige koje su se mogle lahko nabaviti. On bi ih čitao i onda ih raspodijelio među siromašnim studentima. Ali je posebno vodio računa o skupljanju rijetkih knjiga i trošio hiljade rupija za ovu svrhu. Tri su biblioteke u Indiji arapskih i perzijskih knjiga: u Bhopalu, Rampuru i Bankipuru, ali Moulvi Noor-ud-dinova biblioteka neće ustupiti ni jednoj do sada što se tiče vrijednih i rijetkih knjiga o historiji i religiji. Njegova žeđ za znanjem se nastavila čak do njegovih zadnjih dana. Nekoliko dana prije svoje zadnje bolesti rekao je da je upravo završio dva toma Šarak i Sasrut knjiga o indijskom sistemu medicine koje se sastoje od oko tri hiljade stranica.

Sve što je mogao dobiti posvetio je za pomoć siromašnim, u nuždi, siromašnim studentima i za druge poslove za služenje Allahu. On je za dobrotvorne svrhe davao kao princ, a sam je živio kao prosjak. Njegova odjeća kao i hrana bili su najjednostavnije vrste. Često je govorio: 'Neki od mojih prijatelja mi govore: ti ništa ne štetiš; imaš ženu i malu djecu – kako će se oni izdržavati poslije tvoje smrti? Ja im kažem: Bog je živ, ne mrtav. On je Svemoguć; ako ja Njega služim zar On neće paziti na moju porodicu?' Nekoliko dana prije smrti napravio je oporuku u kojoj je rekao: 'Moja djeca su vrlo mala; Bog je njihov zaštitnik; ne treba da bude dobrotvonog fonda za njihovo izdržavanje. Neka bude neki 'Karz Hasana' tj. neograničeni zajam koji treba biti vraćen od najstarijeg od mojih sinova.' Kakva živa vjera, kakvo oslanjanje u Boga su izraženi kroz ove riječi?! Ovakve riječi mogu biti izgovorene samo od onih koji vole Boga i osjećaju prisustvo Boga u svakom dahu.

On je bio tako marljiv da izgleda da je nalazio okrepu u radu i samo radu. Bio je opremljen izvanredno snažnom građom i od mladosti do starih godina je radio kao div. Čak do zadnjih dana je podučavao Kur'an i liječio pacijente. Ali u njegovoj aktivnosti nije bilo grozničavosti. To je bilo kao glatki tok moćne rijeke, koja nikada ne staje, koja se uvijek kreće. Postojala je spokojna vedrina u njegovom izrazu, nikakve žurbe, nikakve brige, nikakvog umora. Usred njegovih mnogostrukih aktivnosti uvijek je bio vedar, nasmijan, nikada se nije rasrdio. Jednog dana bio je okružen grupom pacijenata i sljedbenika i vrlo zauzet u pisanju pisama, i njegov mali sin je došao i prevrnuo tintarnicu i tintom pokvario mnoga pisma i papire; on mu je jednostavno rekao: 'Samo vidi, moje dijete, šta si uradio.' Mali dječak, premda je bio posve mali, spustio je glavu od stida.

Njegov duh neovisnosti je bio dostojan njega. On je govorio i radio ono što je mislio da je ispravno i nikada nije vodio brigu šta će drugi misliti. Dok je bio na dvoru Maharadže od Kašmira, uvijek je govorio bez ikakvog ustezanja ono što je mislio da je prikladno i nikada nije prezaao od toga da izrazi svoj stvarni osjećaj. Pa ipak, baš ovaj Noor-ud-din koji je bio lav na dvorovima prinčeva bio je ponizan kao jagnje u prisustvu Obećanog Mesije, njegovog duhovnog vodiča. On bi sjeo na maloj razdaljini i nikada nije dizao glave, niti gledao svog velikog učitelja u lice. Obećani Mesija zauzvrat ga je volio više nego bilo kojeg drugog učenika i svesrdno molio za njega i pisao stranice za stranicama u njegovu hvalu.

Moulvi Noor-ud-din je naslijedio Obećanog Mesiju 1908. godine i postao vođa zajednicu koju je on osnovao. Imao je teškoća kao duhovni poglavar Pokreta ali je upućivao svoje sljedbenike snagom, mudrošću, strpljenjem i taktom. Kao nasljednik velikog svjetskog učitelja njegov jedan i jedini cilj je bio da svoje sljedbenike učini istinskim Božijim slugama. Svijet, civilizirani svijet je izgubio vjeru u nevidljivo i potonuo je u materijalizam. Ovaj sveti čovjek je nastojao da svoje sljedbenike okrene u istinske muslimane koji će potpuno biti Božiji, i ničiji drugi, i koji će držati uzvišeno baklju vjere pred svijetom. On je poslao misije u strane zemlje, koje su učinile ogromnu korist uklanjanjem mnogih pogrešnih interpretacija

koje su prevladavale protiv islama i uspio je u postizanju broja novih sljedbenika u visokim sferama društva.

Nije moguće za običnog smrtnika da dosegne dubinu razbora kakva je bila ovog Moulvija. Kao i njegov učitelj, Obećani Mesija i Poslanik iz Arabije, on je bio od ovog svijeta a opet nije bio od njega. Imao je ženu i djecu i ni jedan muž nije bio više mio, niti više srdačan (nježan), pa ipak je njegovo srce bilo uvijek s Bogom. Ni čast ni poniženje, ni imetak ni siromaštvo, ni društvo bliskih prijatelja niti gubitak dragog sina nije čak ni za trenutak moglo poremetiti njegovu dušu. On je imao savršenu sigurnost Allahove dobrotvornosti i radosno je primao sve od Njega, bilo to gorko ili slatko. Njegova duša je bila kao planina koja se diže visoko iznad oblaka tako da grom i munja, dim ili prašina nikada ne dosegnu - njen vrh koji se osmjehivao u vječnoj vedrini. Ukratko, njegov cijeli život bio je prikaz slijeđenja ajeta Časnog Kur'ana:

'Nije vrlina u tome da svoja lica okrećete prema istoku ili zapadu, nego je vrlina onog ko vjeruje u Boga i Ahiret, u meleke i poslanike; i daje imetak za Božiju ljubav svojim bližnjim i siročadima zarobljenika, dužnicima i robovima; i prosjacima, i za oslobađanje zarobljenika, dužnika i roba; i ko obavlja namaz, i daje zakonitu sadaku; i onih koji ispunjavaju svoj zavjet koji su dali; i koji su strpljivi u neimaštini, bolesti i nevolji i u vrijeme borbe; to su oni koji su istiniti prema svom Gospodaru i to su oni koji su ispravni (bogobožni).

(Pregled religija-Review of Religions; 1914. str. 143 do 148)